

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»		Ф-23.12- 05.01/201.00. І/Б/ВК -1-2025
	Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019		
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
факультету гірничої справи,
природокористування
та будівництва
27 серпня 2025 р., протокол № 7
Голова Вченої ради

[Signature] Володимир КОТЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Аграрний маркетинг і менеджмент»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 201 «Агрономія»
освітньо-професійна програма «Агрономія»
факультет гірничої справи, природокористування та будівництва
кафедра здоров'я природи та якості харчових ресурсів

Схвалено на засіданні кафедри
здоров'я природи та якості
харчових ресурсів
25 серпня 2025 р., протокол №7
Завідувач кафедри
[Signature] Михайло КЛЮЧЕВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми
[Signature] Сергій ВИГЕРА

Розробник: д. с.- г. н., професор, кафедри здоров'я природи
та якості харчових ресурсів Наталія КРАВЧЕНКО;
к. с.-г. н., доцент кафедри здоров'я природи
та якості харчових ресурсів Інна МОЖАРІВСЬКА

Житомир
2025– 2026 н. р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 18 / 2</i>

Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни «Аграрний маркетинг і менеджмент» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-професійна програма «Агрономія» затверджена Вченою радою факультету гірничої справи, природокористування та будівництва від 27 серпня 2025 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 201 «Агрономія»	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		2-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних 4 самостійної роботи – 3,5	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	
		Практичні	
		32 год	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		56 год.	
		Вид контролю: залік	

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування системи комплексного розуміння теоретичних і практичних аспектів маркетингової діяльності та менеджменту, розуміння концептуальних основ системного управління організаціями, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, умінь аналізувати проблеми, прийняття управлінських рішень, розуміння діяльності та проблем свого підприємства й організацій-партнерів. на промислових підприємствах та в сфері послуг, розвиток навичок аналізу ринкового середовища, сегментування ринку, розробки товарної, цінової, збутової та комунікаційної політики, а також оцінки поведінки споживачів і ефективності маркетингових стратегій.

Завданнями навчальної дисципліни є: теоретична підготовка студентів із питань:

- сутність основних понять та категорій менеджменту та управління; маркетингу.

- історія розвитку менеджменту та маркетингу

- суть організації та взаємозв'язку її внутрішніх елементів та зовнішнього середовища;

- система методів управління;

- зміст процесів та технології управління;

- основи планування, мотивації та контролю;

- зміст та характеристика основних типів організаційних структур управління;

- прийняття рішень у менеджменті;

- керівництво та лідерство, стилі управління;

- стратегічний менеджмент;

- відповідальність та етика в менеджменті;

- ефективність управління.

завданнями з практичної підготовки та формування умінь з питань:

- визначення місії та цілей;

- аналізу та побудови різних типів організаційних структур управління організацій;

- налагоджування ефективної комунікації у процесі управління;

- розробки, прийняття та реалізація управлінських рішень;

вивчення та оцінки ефективності менеджменту.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 5

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;
- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;
- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;
- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;
- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основи менеджменту

Тема 1. Методологічні основи менеджменту.

1. Сутність категорії “управління” та “менеджмент”. Суб’єкт та об’єкт управління. Цілі та завдання менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво управління. Менеджери та підприємці – ключові фігури ринкової економіки. Спільне та відмінне між менеджером та підприємцем. Рівні управління, групи менеджерів. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність. Існуючі парадигми менеджменту. Методи досліджень у менеджменті

Тема 2. Історія розвитку менеджменту

Історія розвитку управлінської думки у світі та в Україні. Передумови виникнення науки управління. Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична (адміністративна) школа управління; школа людських відносин; школа поведінкових наук; емпірична школа, школа “соціальних систем”, нова школа. Характеристика інтегрованих підходів до управління; процесійний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Вклад у розвиток управлінської науки зарубіжних та вітчизняних вчених. Розвиток управлінської науки в Україні. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 3. Методи менеджменту. Сутність та класифікація методів менеджменту. Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Технологічні методи менеджменту

Тема 4. Планування як функція менеджменту. Організаційна діяльність

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 6

як функція менеджменту. Контроль та мотивація.

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. Сутність організаційної структури управління та їх роль в досягненні мети. Елементи структури. Види організаційних структур управління. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Комбіновані організаційні структури управління. Принципи побудови організаційних структур управління. Фактори, які впливають на формування організаційної структури

Змістовий модуль 2. Особливості маркетингу виробничої сфери

Тема 5. Сутність, завдання та тенденції розвитку промислового маркетингу. Стратегії промислового маркетингу.

Предмет та сутність промислового маркетингу. Функції промислового маркетингу. Маркетингове середовище. Організація маркетингової діяльності. Поняття та формування стратегії промислового маркетингу. Моделі прийняття стратегічних рішень

Тема 6. Планування маркетингової діяльності Цілі, завдання та види планування. Сутність маркетингового планування

Тема 7. Маркетингові дослідження на промисловому підприємстві .Роль, структура і зміст маркетингових досліджень. Об'єкти маркетингових досліджень.

Етапи маркетингових досліджень

Тема 8. Сегментування ринку. Формування і дослідження попиту на промислові товари. Сегментування ринку товарів промислового призначення. Принципи сегментування. Макро- та мікро сегментування ринку. Визначення цільового ринку та позиціонування товару. Особливості попиту на промисловому підприємстві

Тема 9. Товарна політика та управління асортиментом .Зміст, структури та завдання товарної політики підприємства. Життєвий цикл товару. Управління інноваціями в маркетинговій товарній політиці промислового підприємства. Промисловий бренд.

Тема 10. Цінова політика .Сутність та фактори ціноутворення. Етапи ціноутворення. Стратегії ціноутворення

Тема 11. Управління розподілом і збутом готової продукції. Мета політики розподілу, завдання та характеристика збуту продукції

Планування збуту. Канали розподілу. Електронні площадки та маркетинг-плейслисти товарів промислового призначення.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 7

Тема 12. Система маркетингових комунікацій у промисловому маркетингу .

8.1. Характеристика складових маркетингової комунікації

8.2. Internet-технології у промисловому маркетингу

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	лекції	Практичні	самостійна робота	усього	лекції	практичні (лабораторні)	самостійна робота
МОДУЛЬ 1								
Змістовий модуль 1.								
Тема 1. Методологічні основи менеджменту	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 2. Історія розвитку менеджменту	10	4	2	4	-	-	-	-
Тема 3. Закони, закономірності та принципи менеджменту	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 4. Планування як функція менеджменту. Організаційна діяльність як функція менеджменту. Контроль та мотивація	16	4	4	8	-	-	-	-
Разом за змістовий модуль 1	42	12	10	20	-	-	-	-
Змістовий модуль 2.								
Тема 5. Сутність, завдання та тенденції розвитку промислового маркетингу. Стратегії промислового маркетингу	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 6. Планування маркетингової діяльності	8	2	2	4	-	-	-	-
Тема 7. Маркетингові дослідження на промисловому підприємстві	10	2	2	6	-	-	-	-
Тема 8. Сегментування ринку. Формування і дослідження попиту на промислові товари	10	2	2	6				
Тема 9. Товарна політика та управління асортиментом	10	4	4	2				
Тема 10. Цінова політика	12	4	4	4				
Тема 11. Управління розподілом і збутом готової продукції	10	2	2	6				
Тема 12. Система маркетингових комунікацій у промисловому маркетингу	10	2	4	4				
Разом за змістовий модуль 2	78	20	22	36	-	-	-	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1	120	32	32	56	-	-	-	-
ВСЬОГО	120	32	32	56	-	-	-	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 8

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Методологічні основи менеджменту	2	-
2	Тема 2. Історія розвитку менеджменту	2	-
3	Тема 3. Планування як функція менеджменту. Стратегічний менеджмент.	2	-
4	Тема 4. Мотивація. контроль як функція менеджменту.	4	-
Змістовий модуль 2.			
5	Тема 5. Сутність, завдання та тенденції розвитку промислового маркетингу. Стратегії промислового маркетингу	2	-
6	Тема 6. Планування маркетингової діяльності	2	-
7	Тема 7. Маркетингові дослідження на промисловому підприємстві	2	-
8	Тема 8. Сегментування ринку. Формування і дослідження попиту на промислові товари	2	-
9	Тема 9. Товарна політика та управління асортиментом	4	-
10	Тема 10. Цінова політика	4	-
11.	Тема 11. Управління розподілом і збутом готової продукції	2	-
12.	Тема 12. Система маркетингових комунікацій у промисловому маркетингу	4	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		32	-
РАЗОМ		32	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 9

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
МОДУЛЬ 1			
Змістовий модуль 1.			
1	Тема 1. Якості і риси керівника, що досягає успіху.	4	-
2	Тема 2. Сучасні теорії менеджменту	4	-
3	Тема 3. Моделі менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.	4	-
4	Бізнес-планування на підприємстві.	8	-
Змістовий модуль 2.			
5	Тема 5. Основні відмінності між ринками товарів промислової продукції та товарів кінцевих споживачів	4	-
6	Тема 6. Маркетингові дослідження на промисловому підприємстві Методи та інструменти маркетингових досліджень. Види маркетингової інформації. Маркетинговий аудит	4	-
7	Тема 7. Сегментування ринку. Формування і дослідження попиту на промислові товари. Прогноз товарного ринку. Ризик та його критерії. Фактори впливу на попит організацій-споживачів. Мотиви попиту. Дослідження попиту та визначення місткості ринку	6	-
8	Тема 8. Товарна політика та управління асортиментом	6	-
9	Тема 9. Цінова політика	2	-
10	Тема 10. Управління розподілом і збутом готової продукції	4	-
11.	Тема 11. Система маркетингових комунікацій у промисловому маркетингу	6	-
12.	Тема 12. Особливості комунікацій в Internet-середовищі	4	-
РАЗОМ ЗА МОДУЛЬ 1		56	-
РАЗОМ		56	-

7. Індивідуальні самостійні завдання

Підготувати та представити у вигляді презентації (до 15 слайдів) наступні завдання:

1. Розробка проекту на тему: «Відомі агроменеджери».
2. Розробка проекту на тему: «Я-менеджер свого життя».
3. Складання проекту своєї кар'єропрограми.
4. Управління стресами. Поняття стресу. Причини і наслідки стресу.
5. Методи боротьби зі стресом. Рекомендації щодо зниження стресів
6. Організація проведення нарад, зборів, бесід та комерційних переговорів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 10

7. Керівництво та лідерство в організації.
8. Відповідальність та етика у менеджменті.
9. Ефективність менеджменту. Комплексний підхід до вдосконалення управління організаціями.
10. Управління конфліктами.
11. Комунікації в менеджменті.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів. – Вербальні методи (лекція, пояснення).

- Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація).
- Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів).
- Дискусійний метод.
- Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота).
- Ситуаційний метод.

Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, проведення розрахунків, написання есе, підготовка доповідей, написання наукових статей).

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

- Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання. -
- Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів. -
- Перевірка виконання та захист практичних робіт. - Експрес-тестування. -
- Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань. - Самооцінювання та взаємооцінювання. -
- Перевірка виконання завдань модульного контролю.

Залік

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 11

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль у всіх семестрах вивчення навчальної дисципліни.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі підсумкового тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль у формі заліку проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань поточного контролю	60	-
Виконання завдань модульного контролю	40	-
Підсумкова семестрова оцінка	100	-

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Виконання завдань під час навчальних занять	40	-
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	20	-
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали):		
1) написання конкурсної наукової роботи та захист з участю;	20	-
2) написання конкурсної наукової роботи без участі;		-
3) публікація наукової статті у фахових виданнях;	15	-
4) підготовка та публікація тез із виступом;	20	-
5) підготовка та публікація тез без виступу;	10	-
6) індивідуальні дослідження без публікації;	5	-
7) залучення або доєднання до неформальних позанавчальних заходів;	3	-
	2	-
8) членство та дослідницька робота у гуртках та центрах університету	від 10 до	-

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 12

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
	20	
Разом за виконання завдань поточного контролю	60	-

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти ¹	Кількість балів за семестр	
	денна форма	заочна форма
Відповіді (виступи) на заняттях	20	20
Участь у дискусії	10	10
Виконання тестових завдань	30	30
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	20	20
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	80	80

З метою застосування цілих чисел для оцінювання результатів роботи здобувачів під час навчальних занять може використовуватися 100-бальна шкала оцінювання щодо кожного окремо виду робіт.

Розрахунок загальної кількості балів, які здобувач може набрати за результатами роботи під час навчальних занять протягом семестру, проводиться за формулою:

$$P_{\text{НЗ}} = \sum(P_i \times BK_i) \times K_{\text{НЗ}}, \quad (1)$$

де $P_{\text{НЗ}}$ – загальна кількість балів, набраних здобувачем за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_i – кількість набраних здобувачем балів за семестр за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять (за 100-бальною шкалою);

BK_i – ваговий коефіцієнт за виконання i -го виду робіт під час навчальних занять. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, яка передбачена за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання усіх видів робіт під час навчальних занять за семестр;

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що передбачена за виконання завдань під час навчальних занять за семестр, на 100 балів.

Якщо здобувач вищої освіти виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 13

дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і набрав 60 балів або більше та бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі заліку. За складання заліку здобувач вищої освіти може набрати 100 балів. Семестрова оцінка з навчальної дисципліни формується за результатами підсумкового контролю.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі заліку, якщо виконав необхідні для досягнення результатів навчання з дисципліни завдання, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни та/або відповідними методичними рекомендаціями, і за поточний контроль у сумі набрав 50 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 35-49 балів, він отримує право за власною заявою опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 34 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою вивчення навчального матеріалу дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 14

Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала		100-бальна шкала
	Екзамен	Залік	
A	Відмінно	Зараховано	90-100
B	Добре	Зараховано	82-89
C			74-81
D	Задовільно	Зараховано	64-73
E			60-63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35-59
F			0-34

11. Глосарій

Менеджмент

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Бізнес-план	business plan
2	Влада	power
3	Делегування повноважень	delegation of authority
4	Дерево цілей	goal tree
5	Ефективність менеджменту	Management efficiency
6	Корпоративна соціальна відповідальність	Corporate social responsibility
7	Лідер	Leader
8	Макросередовище	Macro environment
9	Менеджер	Manager
10	Менеджмент	Management
11	Методи управління	Management methods
12	Мікросередовище	Microenvironment
13	Місія підприємства	Mission of the enterprise
14	Мотив	Motive
15	Мотивація	Motivation
16	Організаційна структура управління	Organizational structure of management
17	Організація	Organization
18	Планування	Planning

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 15

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
19	Повноваження	Powers
20	Стили управління	Management styles
21	Стратегія	Strategy
22	Тактика	Tactics
23	Управління конфліктами	Conflict management
24	Управлінське рішення	Management decision
25	Цілі діяльності	Activity goals

Маркетинг

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Асортиментна політика	Assortment policy
2	Життєвий цикл товару	Product life cycle
3	Канали розподілу	Distribution channels
4	Ключові показники ефективності	Key performance indicators
5	Лояльність споживачів	Customer loyalty
6	Маркетинг послуг	Services marketing
7	Маркетингова комунікація	Marketing communication
8	Маркетингове планування	Marketing planning
9	Маркетингове середовище	Marketing environment
10	Маркетингові дослідження	Marketing research
11	Модель розривів	Gap model (of service quality)
12	Поведінка споживачів	Consumer behavior
13	Позиціонування товару	Product positioning
14	Політика розподілу	Distribution policy
15	Промисловий бренд	Industrial brand
16	Промисловий маркетинг	Industrial marketing
17	Сегментування ринку	Market segmentation
18	Стратегії ціноутворення	Pricing strategies
19	Товарна політика	Product policy
20	Управління ключовими контактами	Key account management
21	Цільовий ринок	Target market
22	Цінова політика	Pricing policy
23	Цінові пакети	Pricing packages
24	Якість послуг	Service quality
25	Internet-технології	Internet technologies

12. Рекомендована література

Основна література

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 16

Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». – Житомир: Вид-во «Рута», 2021. – 856 с.

1. Кузнецова Т. О., Янковська Л. А., Савіна Н. Б., Семчук Ж. В. Менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. 2-ге вид., стер. Львів : Магнолія 2006, 2021. 293 с. (Вища освіта в Україні).

2. Менеджмент : навч. посіб. / [уклад.: Л. В. Шинкарук, Т. Л. Мостенська, Т. О. Власенко]. Київ : Кондор, 2021. 220 с.

3. Менеджмент: навчальний посібник. Львів: Видавництво «Новий Світ – 2000», 2021. 356 с.

4. Мостенська Т. Л., Новак В. О., Луцький М. Г., Ільєнко О. В. Менеджмент : підручник. 2-ге вид. Київ : Кондор, 2021. 757 с.

5. Страпчук С. І., Миколенко О. П., Попова І. А., Пустова В. В. Менеджмент : навч. посіб. Львів ; Харків : Новий Світ -2000, 2021. 356 с.

6. Сучасний менеджмент у схемах і таблицях. Частина 1: навч. посібник. [Електронний ресурс] / Н.С. Іванова, Н.С. Приймак, І.А. Карабаза, І.В. Шаповалова, Ю.Б. Лижник; ред. Н.С. Іванова. – Кривий Ріг : Вид.ДонНУЕТ, 2021. – 282 с.

Адрійчук Ю.А. Зарубіжний досвід мотивації персоналу в розрізі Японської моделі. Вісник Національного університету Львівська політехніка. Логістика. 2016. С. 13. 37. Александрова І.О. Менеджмент: навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2015. 388 с.

Адрійчук Ю.А. Зарубіжний досвід мотивації персоналу в розрізі Японської моделі. Вісник Національного університету Львівська політехніка. Логістика. 2016. С. 13. 37. Александрова І.О. Менеджмент: навч. посібник. Одеса: Астропринт, 2015. 388 с.

Стахів О.Г., Явнюк О.І., Волощук В.В. Основи менеджменту: Навчальний посібник. Івано Франківськ: «Лілея НВ», 2015. 336

Щебликіна І.О. Основи менеджменту: навч. посібн. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2015. 480 с

Росохата А.С., Летуновська Н.Є. Практикум із маркетингу послуг : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2023. 138 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/items/61a5ba37-b652-4466-911e-047d47cba770>

Маркетинг у цифровому середовищі : підручник/ За заг. ред. Н. Є. Летуновської, Л. М. Хоменко. – Суми : Сумський державний університет, 2021. 259 с. URL: https://duikt.edu.ua/uploads/1_63_97224885.pdf

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 17

Кравченко Н.В., Можарівська І.А., Гнітецький М.О. Аграрний менеджмент і маркетинг – ключові чинники підвищення конкурентноспроможності сільськогосподарських підприємств. «Таврійський науковий вісник» № 146, 2026

Допоміжна література

1. Андрушків Б.М., Кузмін О.Є. Основи менеджменту. – Львів: Світ. – 2001. – 293 с.
2. Березянюк Т., Осадчук О. Удосконалення методів менеджменту, адміністрування та стратегічного управління розвитком людського ресурсу. Економіка та суспільство. 2022. № 43. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1695/1630>.
3. Биба В. А. Теоретичні засади розвитку самоменеджменту організації. Економіка та держава. 2021. № 2. С. 58–61. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/2_2021/12.pdf
4. Вдовічен А. А., Чичун В. А., Полянко Г. О. Сучасні концепції менеджменту та їх застосування на підприємствах. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 19-20. С. 29–34. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19-20_2020/7.pdf.
5. Вікарчук О., Пашенко О., Юшкевич О. Сучасна модель маркетингменеджменту виробничого підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 34. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/968/926>.
6. Грузіна І. А., Щербак А. М. Компетентнісний підхід у менеджменті підприємства. Інфраструктура ринку. 2021. Вип. 54. С. 92–97. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/54_2021/17.pdf.
7. Довгань Л.Е. Праця керівника, або практичний менеджмент. – К., 2002.
8. Дорошкевич Д. В., Литвиненко І. С. Аналіз викликів для менеджменту через активізацію застосування штучного інтелекту в діджитал суспільстві. Ефективна економіка. 2022. № 1. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/1_2022/8.pdf.
9. Євтухова С. М., Кулініч Т. В., Стовба Т. А. Бірюзові підходи до управління компаніями: зарубіжний досвід та національна практика. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 13-14. С. 64–71. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/13-14_2021/12.pdf.
10. Завадський Й. С. Менеджмент: том 1, - К.: Українсько-фінський інститут менеджменту і бізнесу., 2002. – 500 с.
11. Захарчин Г. М., Захарчин Н. Р. Знання та емоційний інтелект як об'єкти управління в системі менеджменту. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 63. С. 48–52. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/63_2022/11.pdf.
12. Капліна А. І. Контролінг у системі ефективного управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2021/72.pdf.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 18

13. Копчак Ю. С., Кулініч Т. В., Гилка У. Л. Практичні засади використання підходів до менеджменту організацій: досвід України та зарубіжних країн. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 22. С. 44–48. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2021/9.pdf.
14. Панкратова О. Цифровізація як сучасний тренд розвитку менеджменту. Економіка та суспільство. 2021. № 33. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/927/889>.
15. Пащенко О. П., Виговський В. Г., Завалій Т. О. Застосування сучасних інструментів маркетингу як фундамент підвищення ефективності менеджменту організації. Інфраструктура ринку. 2022. Вип. 63. С. 77–81. URL: http://www.marketinfr.od.ua/journals/2022/63_2022/17.pdf.
16. Пащенко О. П., Куліш Н. В. Теоретичні засади управління результативністю менеджменту організації. Економіка та суспільство. 2021. № 26. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/330/315>.
17. Пащенко О., Тарасюк О. Науково-методологічні засади управління стратегічними змінами в контексті формування моделі менеджменту підприємства в умовах євроінтеграції. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1651/1588>.
18. Шпак Н., Кісь С. Особливості формування системи менеджменту "розумними підприємствами". Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1652/1589>.
19. Якимчук Т., Лисенко О. Місце аналізу в системі менеджменту підприємства. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1598/1537>.
20. Туленков М. В., Чепак В. В., Яремчук С. С. Т 82 Менеджмент соціальної організації (у питаннях і відповідях) : навч. посіб. / за заг. ред. М.В. Туленкова. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 536 с.
21. Рульєв В.А. Менеджмент. навч. пос. ЦУЛ, 2011. 312 с. URL: <https://culonline.com.ua/catalog/menedzhment/menedzhmentnavchalniy-posibnik>
22. Шкільняк М.М., Овсянюк–Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. Менеджмент: навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.
23. Шорохов В.В. Особливості еволюції організаційних структур управління підприємством. Ефективність державного управління. 2015. Вип. 44(2). С. 51.
24. Шостак Л.В., Болобан Є.О. Зарубіжний досвід управління персоналом. Приазовський економічний вісник. Класичний приватний університет. 2018. Вип. 3 (08). С. 97.
25. Шпанковська Н.Г., Білова О.С., Канська О.І. Внутрішньогосподарський контроль: навч. посібник. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2012. 154 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 18 / 19

26. Виговський В.Г., Виговська О.А., Ткачук Г.Ю., Бурачек І.В. Підвищення ефективності системи управління збутовою політикою підприємства із застосуванням маркетингових інтернет-інструментів. Ефективна економіка. Електронне фахове видання. 2024. № 3. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/3332/3368>
27. Ткачук Г., Бурачек І., Виговський В., Сотник А., Бужимська К. Визначення конкурентоспроможності підприємства харчування за допомогою маркетингового моніторингу. Економіка АПК, 31(4), 67-77. URL: <https://eapk.com.ua/uk/article/download/marketingovy-monitoring-dlya-viznachennya-konkurentospromozhnosti-kharchovogo-pidpriyemstva>
28. Ткачук Г.Ю., Сотник А.А., Біляк Т.О. Цифрова трансформація бізнес-моделей підприємств в сфері роздрібної торгівлі. Електронний журнал «Ефективна економіка». 2025. № 2. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5832/5888>.
29. Сотник А.А., Ткачук Г.Ю., Виговський В.Г. Маркетинговий аудит: сутність, планування та організація проведення. Економічний простір. 2025. №201. С. 180-187. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/06/201-180-187-sotnyk.pdf>
30. Бужимська К.О., Ткачук Г.Ю. Управління якістю логістичних бізнес-процесів на торговельному підприємстві. Наукові перспективи. 2025. № 2(56). С. 757-768. URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2\(56\)-757-768](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-2(56)-757-768)
31. Ткачук Г.Ю., Сотник А.А., Виговський В.Г. Місце омніканальних стратегій в сучасному бізнес-просторі: види, переваги та основні елементи. Економічний простір. 2025. № 197. С. 246-253. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/02/197-246-253-tkachuk.pdf>

13. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Інтернет-сайти <http://www.i2.com.ua> – бібліотека інтелектуальні системи прогнозування: фінанси, валюта, економіка, маркетинг, менеджмент, цінні папери, біржі <http://www.profibook.com.ua>, <https://culonline.com.ua> – ділова література з економіки, менеджменту, реклами, маркетингу
3. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Журнал «Ефективна економіка». URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019			Ф-23.12- 05.01/201.00.1/Б/ВК -1-2025
	<i>Випуск 1</i>	<i>Зміни 0</i>	<i>Екземпляр № 1</i>	<i>Арк 18 / 20</i>

5. Журнал «Соціально-економічні проблеми і держава». URL: <http://sepd.tntu.edu.ua>.

6. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>.

7. Освітній портал Державного університету «Житомирська політехніка» URL: <https://learn.ztu.edu.ua/>

8. Офіційний портал Верховної Ради України. URL.: <https://www.rada.gov.ua/>.

9. Сайт бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://lib.ztu.edu.ua>.

10. Сервіс Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua>.

11. Український біологічний сайт [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.biology.org.ua/index.php?subj=main&lang=ukr&chapter=lib>